

DOMOVINA

Oglasi:

Za 1 mm x 60 inersatnega stolpiča mali 80 vinarjev, uradni 1'20 K, poslano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja vsak petek.

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Sodna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva c. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K.

Naša ustava.

Naša ustava, ki je bila sprejeta na Vidov dan, je v temelju takšna, kakor jo imajo mnoge evropske države. Te države so zadovoljne z njo, zato smo z njo zadovoljni lahko tudi mi, saj je moderna in se ozira brez razlike enako na vse sloje naše domovine.

Naša ustava ne priznava nobenih pravic kakega sloja. Plemstvo, ki je v stari Avstriji igralo tako veliko vlogo, pride danes v Jugoslaviji v poštev le kot vsak drug človek. Že to je velik napredek pred Avstrijo.

Ustava določa tudi, da se povsod, kjer obstojijo veleposestva, ta razdelijo onim, ki zemljo obdelujejo. Po novi ustavi je nadalje kmetu jamčeno, da se mu gotov del posestva ne more vzeti na noben način. To se pravi z drugimi besedami: **Ako je imel kmet smolo in se je zadolžil preko glave, se mu pod nobenim pogojem ne sme prodati celo posestvo, temveč se mu mora pustiti toliko, da lahko zadostno preživi sebe in svojo rodbino.** V Avstriji kaj takega nismo poznali, saj celo v najmodernejših državah ne poznajo takšne zaščite kmetovalca.

Naša ustava določa, da napoveduje vojno naš kralj, kot vrhovni poveljnik vojske, toda le v slučaju, ako je država napadena. Jasno je, da se bomo v tem slučaju branili in da si ne bomo pustili trgati naše zemlje in zažigati hiše nad našo glavo. Zato je čisto pravilno, da v takem slučaju odločuje kralj sam. **Drugače pa je, ako mi napovemo vojno kakli državi, ne da bi nas ta napadla. V tem slučaju pa odloča ljudstvo, odločamo mi sami potem narodne skupščine, katero smo si izvolili. Ako so naši poslanci v takem slučaju proti vojni, se vojna ne napove.** Vse napredne stranke so proti temu, da bi se spuščali v pustolovske vojne, od katerih ne moremo imeti v nobe-

nem slučaju dobička. Naša država bo sploh miroljubna, ker potrebuje miru, da se opomore od težkih udarcev minule svetovne vojne.

Po novi ustavi se bo razdelila država v takozvane oblasti, to so nekake dežele, katerih vsaka sme šteti največ 800.000 ljudi. Te oblasti bodo razdeljene v okraje, podobno kot sedaj, in v občine, ki jih že imamo. Na čelu oblasti bodo takozvani veliki župani, to je nekaki deželni glavarji. Ustava določa upravno samostojnost (avtonomijo) za oblasti, okraje in občine. Avtonomija bo obsegala domače zadeve posameznih oblasti. Naša ustava torej ni popolnoma centralistična, ker priznava upravno avtonomijo oblasti, okrajev in občin pod nadzorstvom velikega župana.

Naša država je ustavna, parlamentarna in dedna monarhija. Prestol bo v rokah moških članov hiše Karagjorgjevičev. Prvenstvo ima prvorojenec. Od republike se razlikuje to le v toliko, da ne bo treba nikdar voliti državnega predsednika, ker bomo imeli stalnega kralja. Naša kraljevska rodbina ni takšna, kot so bili avstrijski Habsburžani, ki s preprostimi ljudmi niso marali govoriti, češ, da jim je njihov duh neprijeten — kakor se je izrazil nekoč Franc Jožef. Naša kraljevska rodbina Karagjorgjevičev je demokratična, saj tudi izvira od preprostega srbskega kmetovalca. Ako primerjamo našo kraljevino n. pr. z republiko Zedinjenih držav, vidimo, da ima tam državni predsednik večjo moč, nego pri nas kralj. Torej daje v tem oziru naša kraljevina več besede narodu nego ameriška republika. Pravice naroda niso odvisne od tega, kdo je državni vrhovni poglavar, temveč kakšna je ustava. Naša ustava pa je demokratična, kakor smo že gori dokazali.

Po novi ustavi pride na vsakih 40.000 oseb po en poslanec v narodno skupščino. Zbornica bo samo ena, ne bomo imeli nobene gosposke zbornice, kot je bila v Avstriji. Poslanci se izvolijo za štiri leta. Kralj ima pravico razpustiti skupščino, toda tozadevni ukaz mora biti sopolodpisan od vseh ministrov.

To so v glavnem točke naše ustave, ki nas zanimajo. Mogoče, da bo praksa pokazalo, da je še kaj pomanjkljivo, toda moramo počakati, da vidimo. Krik in vik, ki so ga dvignili separatistični, protidržavni, razdiralni in drugi temni elementi proti ustavi, češ, da je nazadnjaška, je ničev. Smešno je, da klerikalci, ki so najbolj nazadnjaška stranka, predbacivajo ustavi, da je nazadnjaška. Seveda bi imeli klerikalci radi čim samostojnejšo slovensko avtonomijo, oziroma nekako posebno državičo Slovenijo v okviru Jugoslavije, ker imajo le še pri nas neko moč. Tako bi oni vsaj v Sloveniji še imeli nekaj besede, dočim se bo v enotni državi vsa njihova sila razblinila v nič, ker ne bodo imeli iz drugih delov naše države dovolj pomoči. Torej samo iz strankarskih ozirov so hoteli klerikalci uničiti enotnost države in s tem moč države na zunaj. Njihov boj za avtonomijo Slovenije potemtakem ni bil odkritosrčen.

Mi smo zadovoljni z novo ustavo, po kateri imamo Srbi, Hrvati in Slovenci enotno državo, enake pravice za vsa plemena in vse sloje ter ne maramo klerikalne avtonomije, ki bi zahtevala mnogo uradništva in vsled tega tudi mnogo davkov.

Združimo se proti rušiteljem!

Klerikalni poslanci so prisegli na ustavo in s tem priznali njeno zakonito veljavo. Kot skešani grešniki se vračajo ti klerikalni po-

slanci v zakonodajno skupščino, ampak njihovi nameni tudi sedaj niso pošteni, kakor nikdar pošteni niso bili.

Našo zakonodajno skupščino čakajo še velike naloge. Izjednačiti je treba zakone, ki niso v vseh delih države enaki, kar je tudi eden onih vzrokov, da v državi še vedno ni pravega reda. Vsi poslanci bi morali iti z vso vnemo na delo, da se razmere v državi uredijo čim prej; naši klerikalci pa na to niti ne mislijo, ker jim ni do tega, da bi se razmere uredile in zboljšale, temveč samo do tega, da bi oni neomejeno vladali.

Sedaj je bila sprejeta ustava, ki vsebuje naše temeljne zakone. S tem smo napravili velik korak naprej, ampak od cilja smo še zelo oddaljeni. Naša zakonodajna skupščina bi mogla izvršiti svojo nalogo samo, ako bi se posvetila v vso vnemo delu in to tudi hočejo večinske stranke, samo našim klerikalcem se niti ne sanja o delu, oni hočejo še dalje rušiti ono, kar so drugi sezidali; klerikalci napovedujejo boj komaj sprejeti ustavi!

Ali niso to hinavci brez prime-re? Z ene strani hujskajo ljudstvo proti neurejenim razmeram, z druge strani pa ovirajo kolikor in kjer le morejo urejevanje razmer, samo zato, ker Jugoslavija noče plesati po njihovi godbi!

Pa klerikalci se bodo v svojih računih temeljito zmotili, kakor se motijo vedno že od takrat, odkar so zgubili svoje dunajske zaščitnike. Jugoslavija ni in nikdar ne bo Avstrija v novi izdaji, ona se bo razvijala in napredovala tudi brez klerikalcev in ravno zato, ker bodo morali klerikalci stati ob strani, ker tam, kjer so rimski hlapci, tam je nesreča neizogibna.

Naše ljudstvo bo kmalu videlo sadove nove ustave in potem bodo klerikalci lahko vpili proti ustavi kolikor bodo hoteli, država se bo razvijala in napredovala v vsa-

LISTEK.

MANICA:

Iz življenja.

Bila je že trda noč. Tam za nizko bajtico se je izpod gostega sadnega drevja čula polglasna govorica.

«Pavel, lepo te prosim, ne stori mi tega. Usmili se me in ne puščaj me v sramoti!»

«Ne bodi čudna, Jerica, in daj si dopovedati. Saj ti želim le dobro. Mar sem jaz kriv, da mi oče ne dá posestva, ako vzamem tebe.»

«To so sami izgovori, Pavel. Ti si edinec in kdo drugi naj dobi posestvo nego ti. Morda se bo oče še en čas upiral, slednjič se bo pa le vdal. Sicer je pa to le izgovor. Če bi me ti res tako ljubil, kakor

si mi zatrjeval tisočkrat, poročil bi me brez pomisleka, kar je tudi tvoja sveta dolžnost.»

«Ha, ha, Jerica. Poročil? Na kaj neki? Glej, ti nimaš nič.»

«Da sem revica, to si vedel poprej. Toda, koliko revnih ljudi živi srečno, če je ljubezen med njimi. Ako bova pridna oba, se bo že živelo. Pavel, še je čas. Nihče še ne ve, kako je z menoj. Bodi človek in ne tiraj mene in dete, tvoje dete, v pogubo!»

«Kdo te neki tira v pogubo, kdo? Slušaj vendar, da ti povem! Dam ti denarja, kolikor hočeš in pojdi za nekaj mesecev iz domačega kraja. Čez čas se lahko vrneš, otroka pa pusti pri tujih ljudeh. Plačeval bom zanj jaz. Ti pa pozabi, kar je bilo, sčasoma bo že vse dobro. Na, še nocoj ti dam denar! Hočeš?»

«Beži z denarjem! Ne maram ga. Pfu, Iškarijot!»

«Kakor hočeš!»

Začule so se trde stopinje, nato je stopil iz vrta na cesto krepak mladenič in izginil v temi.

Par dni pozneje je ribič Matevž potegnil iz potoka mrtvo truplo Kočarjeve rejenke — Jerice. To je bil za vaščane dogodek, ki je dal povoda govorjenju in ugibanju vsaj za teden dni.

«Bog ve, ali je zašla v potok po nesreči?»

«Morda se ji je zmešalo. Saj revše ni imelo drugega kakor lep obraz. Starišev ni poznala. Kočarjevi pa tudi niso ravnali najlepše z njo. Kar je res, je res!»

«Mogoče si je pa še to kaj gnala k srcu, ker se Merkonov Pavel ženi. Pavel jo je namreč večkrat takole iz cerkve gredé malo po-

spremil, ta revica si je pa morda domišljala že kaj več. Toda Pavel je prepameten fant, kaj bi tisto.»

«Sedaj je mrtva. Naj v miru počiva!»

Jerica je bila pokopana in kmalu pozabljena. Prišel je dan, ko je vaščane zanimal važnejši dogodek. Pri cerkvi so pokali topiči in pritrkovali zvonovi. Merkonov Pavel je pravkar stopil iz cerkve in pomagal svoji bogati nevesti na voz.

Vozovi s svati so brzeli prav tik pokopališča, na katerem je spavala Jerica. Toda kdo se je menil sedaj zanj. Glasno vrskanje je pričalo, da je vsa družba srečna in židane volje.

Ali je bil tisti hip srečen tudi ženin Pavel?

Bog ve...

kem oziru in to bo najmočnejše sredstvo proti klerikalni agitaciji. Ali so se večinske stranke v ustavotvorni skupščini zato trudile več mesecev in delale naše temeljne zakone, da bi se ti temeljni zakoni takoj zopet menjali v klerikalnem zmislu? Klerikalna bojna napoved ustavi je bojna napoved urejevanju razmer v državi, je bojna napoved državi in koristim ljudstva, ki hoče in pričakuje od zakonodajne skupščine dela in zidanja, ne pa rušenja.

Zato naj se združijo vsi, ki jim je do tega, da se razmere, ki jih je ustvarila dolgotrajna vojna, čim prej uredi in izboljšajo; na boj proti klerikalnim petelinom, ki bi hoteli samo rušiti in delati zmešnjavo takrat, ko moramo delati in graditi.

Po atentatu na regenta.

Zaradi atentata, ki ga je poizkušal izvršiti na našega regenta komunist Stejić, vlada še vedno veliko razburjenje proti komunizmu. Preiskava, ki se vrši z vso natančnostjo, je prinesla na dan take reči, da so morali zapreti celo štiri komunistične poslance, ki so bili z atentatorjem v zvezi in so mu dali navodila.

Tako torej: med poslanci, ki naj sodelujejo pri zakonodajnem delu v dobrobit ljudstva, se dobijo navadni anarhisti, ki hočejo z bombami in samokresi uveljaviti svojo voljo in ustrahovati vse one, ki so drugačnega mnenja kot komunisti!

Jugoslavija je demokratska (ljudska) in ustavna država. Naš kralj, oziroma njegov namestnik prestolonaslednik-regent, ne stori ničesar na svojo pest, temveč vlada strogo po zakonih, ki jih je napravilo ljudstvo samo po svojih poslancih. Kralj in regent nista torej nikomur na potu in komur sedanjí zakoní niso po volji, nima nobene pravice nastopati zaradi tega proti vladarju, ki teh zakonov ni ustvaril, pač pa ima vsakdo pravico delati na tem, da se zakoni spremenijo v narodni skupščini. Za spremembo zakonov pa mora biti večina poslancev in ker komunisti dobro vedo, da nikdar ne dobijo na svojo stran večine jugoslovanskega ljudstva, bi se radi s silo, potem prelivanja krvi, polastili oblasti, da bi potem po svoje gospodarili v državi.

Zato so izvršili atentat, ki se je pa — hvala bogu — ponesrečil in sedaj bo prišel obračun ne samo z onimi, ki so pri atentatu sodelovali in ga pripravili, temveč tudi z vsemi onimi, ki se strinjajo z atentatorji, t. j. s komunistično stranko kot tako.

Tak obračun je potreben. Država ima pravico braniti se pred revolucionarnimi poizkusi brezvestnih ljudi, ki bi radi prišli do moči in oblasti na nepravilen način. Pri nas smo vsi enaki, volilno pravico ima vsak državlján in zakoni ščitijo vsakega, da more izvrševati volilno pravico po svoji volji in prepričanju. Ona stranka, ki dobi pri volitvah največ glasov, ki ima večino ljudstva za seboj, tudi vlada. Danes vladajo radikalci, demokrati in samostojni kmetje, predstavitelji velike večine jugoslovanskega ljudstva, komunisti so pa neznatna manjšina, ki bi potem nasilja in prelivanja krvi rada prišla do oblasti. Njen prvi poizkus se je ponesrečil in upati je, da pridejo zaslepljenci k pameti, ako bodo pa nadaljevali svoje poizkuse, bo tudi država napela vse svoje sile, ki niso majhne, in jih bo ugonobila, ker v državi mora vladati red in zakon, manjšina se mora

vedno pokoriti sklepom večine, ker drugače ni reda in tudi ne blagostanja.

Jugoslavija je bila ustvarjena zato, da ima jugoslovansko ljudstvo priliko razvijati se in napredovati in samo odločevati o svoji usodi. Z moritvijo in prelivanjem krvi, z nasiljem manjšine nad večino, se ta cilj ne more doseči in zato je treba kalilce miru, morilce in nasilneže popolnoma onemogočiti, ker zaradi par komunističnih zapeljancev ne sme trpeti ves narod težke posledice nereda in nemira. S komunisti se mora obračunati, in upamo, da se bo tudi obračunilo prav temeljito.

Dopisi.

Vodice pri Kamniku. Dne 26. junija se je vršila pri nas prva seja novo izvoljenega obč. odbora. Na tej seji se je nameravalo sklepati tudi o takozvani avtonomiji. Ker pa je bilo takoj videti, da večina odbornikov ne bo glasovala za avtonomijo, se je vsako glasovanje in sklepanje o tem opustilo. Navzlic temu se je pa dotična tiskana pola ponujala v podpis in konečno je bilo ob zaključku seje od 23 navzočih odbornikov sedem podpisov. V «Slovenecu» z dne 1. julija pa najdemo v poročilu «64 občin za avtonomijo Slovenije» tudi ime: Vodice pri Kamniku. Torej tu se vidi, koliko so bile vredne izjave za avtonomijo, kako so se fabricirale in se še fabricirajo take in enake izjave.

Moravče. Na škofov pastirski list, ki se je čital 26. m. m. v tukajšnji cerkvi, nam piše napreden Moravčan: Váša knežja milost! Zvesto sem poslušal v tukajšnji cerkvi čitan pastirski list, v katerem zelo ostro nastopate proti sokolstvu. Da svarite vernike, naj se izogibljejo društev in drugega, kjer se kvirajo ljudje, je popolnoma pravilno, toda povem vam odločno, da Sokol ni takšno društvo, kjer bi se kaj takega vršilo. Namen sokolstva je krepitev telesa in izobraževanje duha. Na deželi je Sokol pokazal, da nam mnogo koristi, ker odvaja naše sinove od pijančevanja. Zato nas, ki smo v praksi že videli lepe uspehe sokolskega delovanja, ne mučite s takšnimi pastirskimi listi.

Središče. Na Vidov dan se je vršila pri nas sicer skromna, toda tem pomembnejša slavnost. Po maši smo se zbrali na stavbišču, kjer je br. starosta po kratkem nagovoru položil temeljni kamen našemu domu. Letos praznuje naš Sokol 10letnico svojega obstoja. Lepše bi ne mogel proslaviti tega dneva, kakor s početkom zidanja Sokolskega doma, ki bo vedno živa priča sokolske misli v našem naprednem trgu. Zdravo!

Politični pregled.

Po sprejetju ustave je nastala velika protiustavna gonja po listih nasprotnih strank, toda sedaj so se duhovi že nekoliko pomirili.

Ustavo imamo,

a sedaj pride delo, da se ustava uveljavi. Medtem je nastala

kriza v naši vladi,

ker so podali ostavko razni ministri. Sprejeta pa je bila le ostavka prometnega ministra Velizara Jankovića.

Po odstopu Giolittijeve vlade je sestavil

v Italiji novo vlado

reformni socialisti Bonomi s klerikalci, liberalci in reformnimi socialisti. Podpirali ga bodo tudi socialni demokratje. Fašisti in drugi nacionalisti pa so mu odrekli pomoč, ker ni sprejel njihovih pogojev, med katerimi so bili tudi takšni, ki so zahtevali spremenitev rapsalske pogodbe v jugoslovansko škodo.

Grčija bo svojo vojno s Turki drago plačala. Poročila pravijo,

da se Grki pred Turki povsod umikajo

in da so bile ponekod grške čete popolnoma potolčene. Antanta Grkom brčkone ne bo pomagala, to pa za to, ker se je sedanji kralj Konstantin proti njeni volji vrnil nazaj v Grčijo, od koder je moral prej bežati kot prevelik prijatelj Nemcev. Kakor zadnje vesti poročajo, so Grki pričeli z novo ofenzivo.

V boljševiški Rusiji sta dve struji, katerima na čelu sta

Ljening in Trocki.

Ljeningovci so za mirni gospodarski razvoj velike Rusije, a Trockijevi pristaši še vedno agitirajo za svetovno revolucijo. Trocki bi se rad okoristil z grškoturško vojno. Rad bi poslal Turkom na pomoč močne rdeče čete, ki bi naj v zvezi s Turki pognale najprej Grke, potem pa šle menda še dalje. Trocki brčkone misli: Ker se mi ni posrečilo vdreti v Poljsko in zapadno Evropo dvigniti s stebrov, bom pa poskusil v Grčiji. Toda njegovi računi se križajo, ker turški poveljnik Kemal paša nič kaj ne zaupa ruskim pomožnim četam. — V Moskvi se vrši sedaj kongres zastopnikov komunističnih strokovnih organizacij iz 20 držav.

Gospodarstvo.

— **Trgovina s poljskimi pridelki na Hrvaškem in v Vojvodini.** Zaloge stare pšenice so že zelo male, vsled česar je cena pšenici narasla do 1100 K za 100 kg. Te visoke cene pa gotovo ne bodo dolgo trajale, ker bo prišla kmalu nova pšenica v promet. Istotako so cene koruzi poskočile, dasi so zaloge koruze še velike. V Zagrebu so prodajalci zahtevali za 100 kg koruze že do 520 K. Ovsu in ječmenu pride malo na trg, ker ga ni več mnogo. Oves se je nudil celo po 530 do 600 K 100 kg, kar je očitno previsoka cena. Moka št. 0 se je prodajala po 16 K. Radi teh visokih cen se tuji kupovalci sploh ne oglašajo, domači pa malo kupujejo. Samo moka gre precej v denar.

— **Cene živini v Zagrebu** (za 1 kg žive teže v kronah): voli 16 do 20 po kakovosti, biki 20 do 23, krave 12 do 16, teleta 13 do 16, svinje 26 do 32, po kakovosti.

— **Razstava sadja v Beogradu.** Srbsko poljedelsko društvo bo priredilo vsako leto v svojem domu v Beogradu razstavo raznega sadja iz Srbije. Razstava se začne vsakikrat, ko dozori prvo sadje in se neha ko pride najkasnejše sadje.

— **Poljedelski svet.** Poljedelski minister Pucelj je podpisal uredbo o postavitvi poljedelskega sveta, ki bo v poljedelskem ministristvu izvrševal enake posle kakor privredni svet v trgovskem ministristvu. Poljedelski svet bo obstojal iz 30 članov.

— **Obrtniki v Slovensko Bistrico,** kjer se vrši v nedeljo 10. t. m. obrtni shod. V soboto pred obrtnim shodom se vrši občni zbor za štajerske, prekmurske in slovensko-koroške obrtne zdruge. Posetniki dobijo polovično vožnjo na vseh železnicah proti izkaznici Obče obrtnega društva v Celju.

— **O priliki markiranja bankovcev odtegnjeni 20% odbitki se bodo izplačevali,** in sicer se bo začelo izplačevanje vsaj tekom poldrugega meseca.

— **Bankovci v prometu.** 22. junija je bilo v naši državi v prometu za 3 milijarde 693 milijonov 259 tisoč 405 dinarjev bankovcev.

— **Vrednost naše krone v Švici** je zadnje dni precej padla. 5. julija se je dobilo za 100 naših kron le 3 švicarske franke in 85 centimov, dočim se je še pred nekoliko dnevi dobilo preko 4 švicarske franke. To padanje naše vrednosti pa ni naša krivda, temveč je v zvezi s padanjem slabih valut drugih držav. To padanje pa se bo kmalu nehalo in se bo naša krona zopet popravila.

— **Papirnat drobiž po 25 par je prišel v promet.** Denar ima na eni strani sliko Blejskega jezera, na drugi pa sliko spomenika bana Jelačića.

— **Naš izvoz v aprilu.** V aprilu se je izvozilo iz naše države raznega blaga, v prvi vrsti živine in poljskih pridelkov, v vrednosti 216.495.185 dinarjev. Prve štiri mesece letošnjega leta smo izvozili skupno blaga v vrednosti 785.906.140 dinarjev.

— **Carinski dohodki v mesecu marcu t. l.** so znašali 9.333.039'09 dinarjev v srebru.

— **Nova carinska tarifa v Italiji.** Italija je uvedla 1. t. m. novo carinsko tarifo. Uvozna carinska tarifa ima značaj zaščite domače industrije.

— **Na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru** se prične šolsko leto 1921/22 dne 16. septembra t. l. Šola je dvoletna. Z njo je v zvezi internat za gojence. Zavod ima med drugim namen, da izobrazuje kmetijske sinove, ki ostanejo po končani kmetijski šoli doma, na lastnem kmetijskem gospodarstvu. Kolekovane prošnje (kolek 26 K) za sprejem je pošiljati ravnateljstvu drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru do 31. julija t. l.; prošnji se morajo priložiti: krstni list, domovnica, odpustnica odnosno zadnje šolsko spričevalo, zdravniško spričevalo, spričevalo o mravnosti pri onih prošlelih, ki ne vstopijo v zavod neposredno iz kake druge šole, izjava starišev odnosno varuha, s katero se ti zavezujejo plačevati stroške šolanja, končno obvezna izjava starišev ali varuha, ki reflektirajo na državno ali kako drugo štipendijo iz javnih sredstev, da bo njihov sin ali varovanec ostal pozneje na domačem domu, v nasprotnem slučaju pa povrnejo zavodu sprejete zneske podpor iz javnih sredstev. Za sprejem je potrebna starost najmanj dovršenih 16 let ter z dobrim vspehom dovršena najmanj ljudska šola. Sprejemali se bodo tedaj le prišni, dovolj nadarjeni kmetijski sinovi, ki ostanejo po končani šoli doma. Sprejme se tudi nekaj eksternistov (izven zavoda stanujočih učencev). O sprejemu v šolo odloča končno vspeh sprejemnega izpita iz slovenščine in računstva, katerega so oproščeni samo absolventi meščanske ali kake nižje srednje šole. Oskrbovalnina znaša do preklia mesečno 125 dinarjev in se ima vplačevati vnaprej v dveh enakih polletnih obrokih. Učenci iz drugih pokrajin izven Slovenije imajo plačati šolnino letnih 125 dinarjev vnaprej. Sinovom ubožnih posetnikov se morejo dovoliti popolnoma ali do polovice državna prosta mesta. V tem slučaju je treba podpreti prošnjo z uradno potrjenim ubožnim spričevalom. Vsa podrobnejša pojasnila daje ravnateljstvo drž. vinarske in sadjarske šole v Mariboru.

Po svetu.

Število poslancev posameznih strank na Koroškem. Pri volitvah v Koroški deželni zbor so dobile razne stranke sledeča števila poslancev: socialni demokrati 19, kmetiska zveza 9, krščanski socialci (nemški klerikalci) 8, vsenemci 4, koroška slovenska stranka 2. V narodno skupščino na Dunaju odpošljejo stranke: soc. demokrati 4, kmetiska zveza 2, krščanski socialci 2, vsenemci 1.

— **Fašistovska divjanja v Italiji.** Kakor imajo fašisti v neodrešenem ozemlju na piki Jugoslovane, tako imajo na piki v Italiji socialiste in komuniste. Nasilstva fašistov proti socialistom in komunistom so na dnevnem redu že dolgo časa. Te dni so bili zopet težki poboji med fašisti in socialisti v Grossetu. Ubityh je bilo 8 ljudi in mnogo ranjenih. Nastopiti je moralo vojaštvo, da napravi red.

— **Angleški rudarji zopet delajo.** V ponedeljek so se angleški rudarji zopet vrnili na delo. Ponekod so delo nastopili že prej.

— **Preganjanje judov v Rusiji.** Ruski listi poročajo, da so ponekod vprizorili ruski kmetje in delavci proti judom pogrome, pri katerih je prišlo več judov ob življenje.

Svetovna vojna.

Začetek vojne in slovenske manifestacije v Ljubljani.

Vojna, vojna! — Po državi nosijo obupen glas: telefoni, brzjavljivi v zadnje mesto, trg in vas.

«Včeraj se je poostрила naša situacija, v noči se je odredila že mobilizacija.»

«Naš poslanik iz Beograda včeraj je odpotoval, zginila je zadnja nada, da bi kdo posredoval.»

Srbska vlada odklonila je naš zmerni ultimatus, srbska vojska zapustila je že včeraj Beligrad.

Naša bila je zahteva, da se krivda pripozna, srbska vlada pa kraljeva zadoščenja nam ne da.

Ker ministrstvo zunanje zdaj besede nima več, je nastalo vojno stanje in odločil bo naš meč.»

««Z Dunaja so že izgnali srbskega poslanika, kurzi so na borzi pali nastala je panika.»»»

«Ko je množica doznala, da bo okupacija, koj na Dunaju nastala je manifestacija.

Vse je drlo ven na cesto gnetlo se po ulicah razsvetljeno celo mesto v lučeh bilo je na mah.

Prišli so pred dvor cesarski in pred restavracije, rodovini so vladarski delali ovacije.

Da bi tujim diplomatom še bolj inponirali, so pred srbskim konzulatom dolgo demonstrirali.

Dolgo že cesarski Dunaj take slave videl ni, to pokaže nas na zunaj: ene misli in krvi.

Da spozna diplomacija, da smo enega duha — da kar sklence dinastije, je po volji naroda.

Tudi druga naša mesta so manifestirala, srca državljanov zvesta zdaj se še odpirala:

«Doli s Srbi! Dol z morilci!» žel po ulicah je glas, «kje so sarajevski krivci, proti njim peljite nas.»

Gradec, Brno, Budimpešta, vsepovsod veselje, krik, pozdravov cela rešta je v svet in «Heil und Sieg».

To za celo monarhijo pač najboljši je dokaz, da vsi vojne si želijo in slave jo na ves glas.

To se vidi, da storili smo kar nam vleva stan, da smo zvesto ugodili, kar zahteva državljan:

da dobimo zadoščenja, ki ga stavi ultimat — in da vojna prej ne jenja, da poniža se Belgrad...

Ko so zvedeli v Ljubljani, kaj po mestih se godi, so vprašali se meščani: Kaj pa mi? Kako pa mi?

Skublu koj telefoniral je sam doktor Šusteršič: «Gradec je manifestiral a Ljubljana naša nič...»

Skubel mu je odgovoril: «To se naj takoj zgodi! Jaz bom vse korake storil, da se vojna proslavi.»

«Veste, da vsi nismo čisti veste, kdo je tega kriv.» In zato prinesli listi drugi dan so ta poziv:

«Someščani! Someščani! Prišel je resnoben čas, vsi kot zvesti državljani, (kar je vsakdo izmed nas)

razobesite zastave naj trobojnica vihra, kadar gre za čast države, vsak do nje dolžnost pozna.

Naša bela je Ljubljana bila že od davnih dnij, zvesto dinastiji vdana, ki lepo za nas skrbi.

Zdaj zvestobo pokažimo, da sovražnik nas spozna, da se le za njo borimo: večna bode Avstrija.»

Zavihrale so zastave iz vseh hiš in lin in streh, rdeče, bele, modre, plave, bil sijajen je uspeh.

A zvečer so napolnile ulice se od povsod, da bi zvesto proslavile proti Srbiji pohod.

Glavni trg nabito poln, okna polna so ljudi, Skubel je bil zadovoljen, ...«Zdaj se grešnik pokori...»

Dolge vrste — štiri in štiri, — domobranci tam stoje, a gospodje oficirji izstopili so pred nje.

Mirno kot bi zapovedal stal je narod spred in zad, žalostno na to je gledal starodavni magistrat.

Beleške.

+ Zbeganost med komunističnimi poslanci. Vsled atentata na regenta so nekateri komunistični poslanci zelo potrti in so začeli sumiti, da z vodstvom stranke ni vse v redu in da ne postopa pravilno. Nekaj poslancev je vodstvu demonstrativno obrnilo hrbet. Nekaj jih odpotuje domov, kje: bodo svojim volilecem naznanili, da nimajo ničesar skupnega z napadom na regenta in da se ne strinjajo z anarhistično politiko.

+ Narodni socialisti in ustava. Dolež so prišli narodni socialisti, da trobijo v en rog s klerikalci. Narodno-socialno glasilo «Jugoslavija» piše neprestano o policijskem režimu v Jugoslaviji. Toda kako je viden policijski režim, kako se izvaja nasilje, preko tega gre kar s frazo. Tako kričijo mazači okoli «Jugoslavije» in vlečejo za nos čitance. Če bi vladal v naši kraljevini policijski režim, bi pač «Jugoslavija» ne smela tako pisati. Nadalje piše «Jugoslavija» tudi, da se bodo sedaj po sprejetju ustave polnile ječe. Zakaj pa? Mi pripomnimo samo, da bi bilo treba zapreti dotičnega člankarja — ne v ječo, temveč v opazovalnico za umobolne.

+ Klerikalci napovedujejo boj za spremembo ustave. «Slovenec», «Straža» in «Domoljub» so polni «odločnih in neustrašenih» besed za boj za spremembo ustave. «Domoljub», ki je pisan tako, kakor da piše kakšnim gornještajerskim bebecem, modruje in razlaga svojim pristašem, kako hudo bo sedaj, ko se bo po novi ustavi ves denar zbiral v Beogradu, kjer bodo z njim razpolagali drugi. Tega pa ne pove, da Slovenija več stane, nego plača na davkih in da imamo mi Slovenci od centralistične ustave samo dobiček, dobiček tudi radi tega, ker bomo imeli po centralistični ustavi manj stroškov, kakor pa, če bi se država razdelila na posamezne avtonomne dele, ki bi vsak za sebe potreboval svoje posebno uradništvo in mogoče celo posebno ministrstvo, kakor zahtevajo nekateri avtonomisti. Jasno je, da bi takšno uradništvo in ministrstvo, recimo pri nas v Sloveniji stalo denarja preko glave. In to vse bi moral plačevati v veliki meri naš kmet.

+ Novoizvoljeni koroški deželni zbor se je prvič sestal v torek. Prisotni so bili vsi poslanci. Slovenska poslanca sta imela v gumbnicah rdeče klinčke kakor socialni demokrati. Pri volitvah je bil kot prvi predsednik deželnega zbora izvoljen socialist Lukas.

Novosti.

* Velike manifestacije za regenta so se vršile v Sarajevu, Splitu in drugod. Vršili so se na tisočglave množice ljudstva nagovori, v katerih so govorniki ostro obsojali zavratni napad na priljubljenega prestolonaslednika.

* Slovesni zahvalni službi božji povodom srečne rešitve prestolonaslednika sta se vršili v nedeljo v Ljubljanski stolnici in v evangelijski cerkvi.

* Regent odpotoval v inozemstvo. V ponedeljek se je odpeljal naš prestolonaslednik Aleksander v spremstvu princese Jelene in princa Arzena v Pariz. Skozi Ljubljano se je peljal ponoči.

* Slovesna proslava rojstnega dne kralja Petra na Bledu. Na predvečer rojstnega dne kralja Petra 11. t. m. priredi letovišče Bled veličastno proslavo.

* Ministrski predsednik Pašić je rahlo obolel. Ostati pa mora v postelji. Tudi predsednik konstituantne Ribar je bolan.

* Radi sokrivde pri atentatu na regenta so zaprli 4 poslance in več drugih oseb. Dva sokrivca, Mladenac, Juhasz in nekaj drugih je pobegnilo v inozemstvo, bržkone na Madžarsko. Med pripravljalci atentata so bile celo ženske, kakor neka 25letna po imenu Elvira, bivša madžarska špijonka, ki je še niso dobili. Preiskava prinese ved-

no več podrobnosti na dan. Celo v Ljubljani so radi sokrivde aretirali čevljarja Miloša Zlatarja, ki se je že pripravljaj, da pobegne v Ameriko.

* Glavno zborovanje demokratske stranke se vrši 3. avgusta v Beogradu.

* Za novega namestnika ljubljanske oblasti prihajata v pošte dr. Baltić, sedanji predsednik deželne vlade, in Ivan Hribar, naš poslanik v Pragi. Iz Beograda se poroča, da bo Hribarja predlagal Pašić.

* Telovadno društvo «Sokol» v Škofji Loki priredi dne 21. avgusta t. l. javno telovadbo z veliko ljudsko veselico s sodelovanjem godbe Dravske divizije. Bratska društva se naprošajo, da po možnosti upoštevajo ta dan pri svojih prireditvah.

* Mariborska sokolska župa priredi 14. avgusta svoj župni zlet v Središče.

* Prvi razred na vlakih se s 15. julijem nekoliko podraži.

* Volitve v Brezicah so razveljavljene in se kmalu vršijo druge.

* Aneksijska proslava v Postojni se je izvršila v nedeljo nad vse klavrno. Domačega občinstva ni bilo, iz Trsta so prišli fašisti, ki so kričali in razgrajali po stari navadi. Za Slovence je moral govoriti župan Dovgan, njegov slovenski govor so morali prevajati na italijansčino. Naši ljudje so bili mirni.

* Atentat na načelnika pečujškega mesta. Te dni je hotel neki preoblečeni madžarski oficir usmrtiti pečujškega načelnika Belo Lindnerja. Atentator je ustrelil iz okna neke hiše pri mestni posvetovalnici na mestnega kapetana, misleč, da je to Lindner. Po strelu je hotel ubežati. Ko je videl, da ne more uiti policiji, se je ustrelil. Da je nameraval atentat na mestnega načelnika je razvidno iz raznih spisov, ki so jih našli pri njem.

* Mučen prizor. Iz Ptuja nam poročajo: Nedolgo temu je prišlo v neki ptujski kavarni do jako mučnega prizora. Pogovor se je sukal okrog novih županov naših avtonomnih mest in vnela se je med pristaši raznih strank ostra debata o intelektualnih in moralčnih kakovostih novih mož. Spopadli so se zlasti narodni socialisti in socialni demokrati. Prvi so očitali socialistom g. Losinschega, soc. dem. so odgovarjali z ostrimi besedami glede g. Peska. Naenkrat pa de v debati silno grda beseda, očita joča g. Pesku gotove moralčne defekte izza časa njegovega učiteljevanja v ptujskem okraju. Nastane mučen molk. Neki pristaš NSS odločno zavrne medklic ter izjavi, da bo zadevo takoj sporočil g. Pesku, ki bo obrekovalcu pred sodnijo dal priliko, da svoj očitke objasni in prejme zaslužen plačilo. Udeležniki razgovora so obvarovali molččnost in vsak dan pričakovali, da pride neljub incident pred sodišče. Toda minilo je že precej časa — tožbe pa ni. Sedaj se po Ptuj mnogo šepeta in namiguje, kakor je to v malih mestih še navada. Zadevo bi pa trebalo razčistiti v interesu našega javnega življenja.

* Truplo v Kamniških planinah ponesrečenega dijaka Tauzherja se je posrečilo najti. Dognalo se je, da je Tauzher padel 100 m globoko, si razbil glavo in bil takoj mrtev.

* Redka ribolovska sreča. G. Martin Johan je vjel v nedeljo v vuhredškem potoku izredno veliko postrv. Dolga je bila preko pol metra in je tehtala 1 kg 80 dkg. Istega dne je vjel še eno manjšo postrv, ki je bila 44 cm dolga in je tehtala 80 dkg.

* Umor. V nedeljo ponoči sta dva neznana zločinca pobila s kolom na tla Franca Kunčiča iz Lesc. Kunčič je obležal mrtev.

Dalje prihodnjič.

* Kaj vse pripravi ljudi do samomora. Nedavno se je hotela zastrupiti na Dunaju neka vzgojiteljica radi tega, ker ji je ušel kanarček. Te dni so našli na Dunaju obešenega nekega trgovskega slugo. Samomor je izvršil, kakor je razvidno iz pisma, ki ga je zapustil, radi tega, ker je našel v blagajni v katero je vlomil, samo 20.000 kron namesto pričakovanih 300.000 kron. Mnogo ljudi, zlasti ženskega spola, izvrši često samomor vsled tega, ker so jim poginili psi ali mačke. Zgodilo se je že tudi, da je izvršil nekdo samomor, ker se je moral preseliti v drugo stanovanje, dasiravno je bilo to lepše in ugodnejše, nego prvo. Čudni ljudje so na svetu!

* Milijarde ponarejenih nemških mark. Policija v Frankfurtu ob Meni, je izsledila tiskarno, kjer so ponarejali nemške bankovce. Ugotovljeno je, da so ponarejalci, med katerimi se nahaja tudi neki nemški plemenitaš, spravili v promet preko 7 milijonov ponarejenih bankovcev po 1000 mark. Denar so razpečali večinoma v Berlinu in v Poljski.

KAKO SE VARUJEMO STRELE.

Če si zunaj, kadar je velika nevihta, se ravnaj po sledečih navodilih:

- 1.) Ne hodi blizu kovinskih ograj, kajti kovina je dober prevodnik, les pa slab.
 - 2.) Ne hodi blizu žive meje, luž ali potokov.
 - 3.) Ne hodi blizu samotnega drevja. Strela zlasti jako rada udari v hrast, redkokdaj pa v brezo.
 - 4.) Pojdi preč od črede živine ali večje skupine ljudi.
 - 5.) Ne imej dežnika razpetega.
 - 6.) Najbolj varno je, da ležeš na zemljo in počakaš, da mine nevihta.
 - 7.) Ne prenašaj železnega orodja ali kaj podobnega.
- Če si v hiši, ko je nevihta, tedaj se:

Ogibaj peči in dimnikov. Vroče pare skozi dimnik so dober prevodnik elektrike, ki ti postane lahko nevarna.

Ne stoj nikdar med dvema železnima predmetoma, ker skoči strela kaj lahko iz enega v drugega.

Ne stoj na mokrih tleh. Ne stoj kje pod stropnim svečnikom, ne blizu železnih peči.

NAJSTAREJŠA DREVEŠA.

Malo je tako starih dreves na svetu, kot so znamenite cedre na Libanonu. Ljudje pravijo, da so od tedaj, ko je Bog ustvaril svet in da bodo obstojale do konca sveta. Seveda je to samo pravljica, ki jo ljudstvo kaj rado splete o vsem, kar je nenavadno. Gotovo je pa, da so bile te cedre že na Libanonu, ko je vladal judovski kralj Salomon.

Danes je tam še kakih 380 dreves, a samo petnajst jih je prav starih. Rastejo v gorskem kotlu nad šest tisoč čevljev nad morsk gladino.

Mnogo so se že ljudje trudili, da bi izvedeli za pravo starost teh dreves. Po raznih znakih so preračunali, da znaša njihova starost

med 2300 do 2500 let. Največja cedra ima nad trinajst čevljev v premeru. Če pomislimo, da je eno samo drevo živo nad dva do tritisoč let, kaj je potem stotisoč let v starosti naše zemlje?

Med zadnjo vojno so cedre libanonske mnogo trpele. Turki so bili v veliki stiski za les in v sili so si pomagali s temi cedrami, ki so jih vporabljali tudi za kurivo. Škoda lesa, ki je zelo trpežen in se da za kaj drugega izborno uporabiti. Med asirskimi razvalinami so našli tudi več lesa, ki je bil zakopan nad dva tisoč let in je danes tako dobro ohranjen, kakor da bi bil še-le posekan.

O POLOMU OSREDNJIH DRŽAV.

Vsem knjigam, ki opisujejo minulo svetovno vojno, se je pridružila sedaj še ena: »Polom osrednjih držav« od Karla Friedricha Nowaka na Dunaju. Nowak navaja tri glavne vzroke poraza osrednjih držav: tehnična premoč entente, uničenje odporne moči vojske, potem boljševiške, češke in jugoslovanske propagande in končno — kar se Nemčije tiče — poleg drugih vzrokov tudi popolna nesposobnost Ludendorfa, ki da je zakrivil tudi obnemoglost Bolgarske. Polom na Bolgarskem, pravi Nowak, ni mogel presenetiti. Država se je bila obvezala, da bo postavila na bojišče štiri divizije, toda je spravila skupaj le deset zborov. Razen tega je bil narod, ki je imel že težke boje za seboj, sit nove vojne. Kmetje so začeli zapuščati fronto in se vračati na svoja polja. Kakor je rastlo pomanjkanje hrane, tako je rastla tudi nezadovoljnost. Odnosaji med nemškimi voditelji in bolgarskimi generali so postali zaradi ponovnih sporov zelo napeti. Dokler je bila Radoslavova vlada na krmilu, je že še šlo, toda meseca junija 1918. je prišlo do izpremembe v vladi. Radoslavov je upal, do bo dobil vso Dobrudžo za Bolgarsko in je dobil v tem zmislu tudi obljubo od Viljema. Toda prišlo je drugače in razočaranje bolgarskega naroda je povzročilo padec Nemcem prijaznega ministrskega predsednika. Njegov naslednik je vztrajal v boju zoper rastoči odpor proti vojni in ameriški zastopnik v Sofiji je mogel širiti neovirano svojo propagando, podpirano z denarjem, ker Bolgarska ni bila v vojni z Zedinjenimi državami. Fronta je postajala vedno bolj negotova in ko je neki minister prišel nekega dne k prvi stotnici tretjega polka, mu je zadonelo nasproti: »Mir hočemo!« Razdor se je širil in dne 29. septembra 1918. je bilo sklenjeno premirje z entento. Trideset tisoč ubežnikov se je zbralo in korakalo grozeče proti glavnemu mestu. Proglasila se je republika, toda sedem kilometrov pred Sofijo se je razvil boj z vojsko, ki je ostala zvesta kralju. Bitka je trajala tri dni in se je končala s porazom upornikov. Bolgarski car Ferdinand medtem ni hotel priznati premirja in dne 3. oktobra je sklenil, odpovedati se prestolu. Ob 8. uri zvečer je dal poklicati k sebi ministrskega predsednika, kateremu je naznanil svoj sklep. Ministrski predsednik je kazal veliko ginjenost, toda ni se dosti trudil, da bi pregovoril vladarja, temveč je nagovoril dotedanjega prestolonaslednika takoj kot kralja.

BITKA MED ČRNIMI IN BELIMI LJUDMI.

V Tulsi, malem mestecu severoameriške države Oklahoma, se je vršila nedavno pravcata bitka med belimi ljudmi in zamorci. Neki zamorec je namreč lazil za neko belo deklico. Ker ga ni marala, jo je pretepel. Zamorca so zaprli.

Vsled tega so se spravili belci k ječi, da bi zamorca linčali. Zamorci so to slišali ter se oboroženi podali braniti svojega rojaka. Najprej je prišlo med obema plemenoma do prerekanja. Medtem so belci dobili puške iz neke bližnje trgovine z orožjem in pričelo se je streljanje. Črnici so se nekoliko časa branili, nato pa zbežali.

Okoli polnoči pa so zažgali belci hišo nekega zamorca, potem po vrsti več zamorskih hiš. Ognjegasev, ki so hoteli gasiti, niso pustili blizu.

Zjutraj pa se je boj nanovo razvil. Belci so z avtomobili obkolili zamorski del mesta in zapalili še ostale zamorske hiše. Nato so obkolili leseno cerkev, kamor se je zateklo kakih 50 zamorcev. Ker je niso mogli zavzeti, so jo zažgali. Zamorci, ki so zbežali iz cerkve, so prišli ravno pred puške belcev in jih je mnogo padlo. Boj je trajal dolgo časa in so se zamorci le malo branili.

Red je nastal šele, ko je prišlo vojaštvo in proglasilo obredno stanje. Te bitke se je udeleževalo okoli tri tisoč črncev in belcev. Postreljenih je bilo okoli 100 črncev in okoli toliko jih je našlo smrt v plamenih.

Razno.

× **Preizkušnja ljubezni.** V neki nemški vasi je bila lepa mlada kmetka deklica. Razume se samo po sebi, da si je dobila fanta. Toda za poroko se ljubček nikakor ni mogel odločiti in dekle je postalo ljubosumno. Da bi poizkusila, koliko je vredna ljubčkova ljubezen, si je dala natiskati svojo osmrtnico in jo poslala po pošti svojemu fantu v njegovo selo. Ljubček je takoj pritekel k svoji nevesti, ki jo je ves iznenaden dobil na polju pri delu. Dekle mu je izjavilo, da je to storilo samo zaradi tega, da vidi, kako hitro bo prišel k njej. To ga je tako ganilo, da se je končno odločil za zakon.

× **Samomorilci med šolsko mladino.** Zadnje dni so izvršili v New Yorku samomor trije šolarji in dve šolarice, in sicer sta se dva šolarja ustrelila, eden je pa skočil v vodo, šolarici pa sta se zastrupili s plinom.

× **Najnovejša ženska moda.** Neki francoski list je dejal, da moremo označiti najnovejšo žensko modo tako-le: Danes se lahko obleče ženska kakorkoli, vse je v modi, samo da so krila kratka in da se vidi dovolj golega. Čim bolj se našopiri ženska z vsem mogočim, tem modernejša je oblečena. Če bo ženska moda v tem zmislu napredovala, bodo ženske kmalu hodile skoro gole, toda našopirjene s kakšnimi pavovimi in papiginimi peresi.

× **Obsodba komunističnega vodje.** Nedavno se je zaključila v Berlinu sodnijska razprava proti znamenitemu komunističnemu vodji Hölz, ki je ob priliki lanskih komunističnih nemirov v Nemčiji vodil tolpe, ki so ropale in kradle po raznih krajih v Nemčiji. Pri razpravi se je obnašal Hölz tako prostaško, da so mu morali večkrat zvezati roke in ga vesti nazaj v zapor. Obsojen je bil na 30 let težke ječe.

× **Ognjenik Stromboli zopet bljuje.** Znan ognjenik na italijanskem otočju Stromboli pri Siciliji je začel te dni zopet bljuvati. Pred izbruhom se je slišalo najprej močno podzemeljsko bobnenje, nato se je potresla zemlja in bruhnila lava iz ognjenika. Lava je zalila vse polje. Malo število prebivalcev, ki so se nahajali na otočju, je pobegnilo.

× **Tudi stari Egipčani so imeli boljše vike.** Na nekem 4 tisoč let starim papirusu se nahaja opis razmer, ki so nastale v Egiptu po nekem preobratu, podobnem ruskemu boljševiškem prevratu. Med drugim stoji na papirusu: Do vlade so prišli temni elementi, ki odločujejo tudi pri sodišču. Falotje bogatijo, sužnji imajo glavno besedo, tujci prihajajo nemoteno v deželo. Višje uradništvo gladuje, meščani si morajo sami mleti žito. Polje se ne obdeluje, hiše se ne zidajo, davki se ne plačujejo. Tako je dežela zapuščena, da gladen človek zavida svinje za njihovo jelo. — Tako približno izgleda tudi danes v Rusiji.

× **Število ljudskih pokoljenj.** Po učenjaku Haninu znaša število ljudskih pokoljenj od početka zgodovinske dobe do danes, t.j. v zadnjih 6900 letih, le 207. Zato ni čudno, da se ljudje v svojih nagonih običajih tako malo razlikujejo od svojih davnih prednikov.

× **Koliko opic je na svetu.** Neki angleški prirodoslovec je izračunal, da je na svetu 760.000 opic raznih vrst in sicer: 30.000 goril, 50.000 orangutanov, 200.000 šimpanzov in 480.000 raznih drugih vrst. Vprašanje je sedaj samo, kako se je angleškemu učenjaku posrečilo približno prešteti vse opice.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da ne odgovarjam za eventuelne dolgove, ki bi jih od danes naprej napravila moja soproga **Ana Vidav**, stanujoča v Srednji vasi v Poljanski dolini št. 13.

V Gorenji vasi, dne 1. julija 1921

Josip Vidav

podpreglednik finančne kontrole v Gorenji vasi.

Varčna gospodinja
rabi edino

GAZELA MILO

ki je najboljša
in najcenejša!

Delniška glavnica:
K 30.000.000

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerve: okrog
K 10.000.000

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Sprejema: Vloge na knjižice. — Vloge na tekoči in žiro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. **Izdaja:** Čeko, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjume: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovaške kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.